

Brussel, 2.12.2020
COM(2020) 713 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

**Zorgen voor gerechtigheid in de EU – een strategie voor de Europese justitiële opleiding
2021-2024**

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Zorgen voor gerechtigheid in de EU – een strategie voor de Europese justitiële opleiding 2021-2024

1. INLEIDING

Het Verdrag van Lissabon verleent de Europese Unie (EU) bevoegdheden om de justitiële samenwerking in burgerlijke en strafzaken te ondersteunen door middel van de “opleiding van magistraten en justitieel personeel”¹. Sindsdien heeft de justitiële opleiding op het gebied van het EU-recht bijgedragen tot de **correcte en uniforme toepassing van het EU-recht** en het **wederzijdse vertrouwen in grensoverschrijdende gerechtelijke procedures**, en daardoor tot de ontwikkeling van de Europese rechtsruimte.

De mededeling van de Commissie uit 2011 over het opbouwen van vertrouwen in justitie in de hele EU en een nieuwe dimensie in de Europese justitiële opleiding² heeft zowel wat benadering als wat schaal betreft een **belangrijke wijziging** teweeggebracht in de organisatie van de justitiële opleiding in de EU. Bij een in 2010 gehouden enquête³ bleken de meeste rechters en openbare aanklagers die aan de enquête deelnamen en in de EU werkzaam waren, nooit een justitiële opleiding over het recht van de EU of van een andere lidstaat te hebben gevolgd. Sinds de vaststelling van de mededeling heeft meer dan de helft van alle rechtsbeoefenaars uit de EU (meer dan 1 miljoen) dat inmiddels wel gedaan.

Uit de evaluatie van de **strategie voor de Europese justitiële opleiding 2011-2020**⁴ (gepubliceerd in 2019) en de jaarverslagen over de Europese justitiële opleiding⁵ blijkt dat de strategie in haar geheel bekeken de meeste doelstellingen heeft bereikt. Het kerndoel om de helft (d.w.z. 800 000) van alle rechtsbeoefenaars tussen 2011 en 2020 een opleiding over het EU-recht te geven, is in 2017 bereikt. De strategie heeft bijgedragen tot een toename van het aantal opleidingsactiviteiten, maar heeft ook nieuwe soorten activiteiten bevorderd, zoals uitwisselingsprogramma's. Ze heeft bijgedragen tot het verbeteren van de opleiding over het EU-recht voor verschillende categorieën rechtsbeoefenaars, met name rechters en openbare aanklagers, alsook tot het opbouwen van de capaciteiten van netwerken zoals het Europees netwerk voor justitiële opleiding (EJTN). Daarnaast heeft de strategie gezorgd voor een versterking van netwerken en aanbieders van opleidingen op EU-niveau.

---

¹ Artikel 81, lid 2, punt h), en artikel 82, lid 1, punt c), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

² COM(2011) 551 final.

³ Studie van het Europees Parlement over justitiële opleiding in de lidstaten van de Europese Unie (IPOL-JURI-ET(2011)453.198).

⁴ Evaluatie van de strategie voor de Europese justitiële opleiding 2011-2020, werkdocument van de diensten van de Commissie (SWD(2019) 380).

⁵ Verslagen van het directoraat-generaal Justitie en Consumentenzaken van de Commissie.

Het is nu van essentieel belang dat op deze verwezenlijkingen wordt voortgebouwd zodat de justitiële opleiding hoog op de EU-agenda blijft staan en **verder wordt versterkt**.

De EU staat voor een aantal nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen die via de justitiële opleiding moeten worden aangepakt, waaronder de achteruitgang van de rechtsstaat en de aanvallen op de grondrechten in sommige lidstaten, de exponentiële digitalisering van onze samenlevingen en de vooruitzichten van de Westelijke Balkan op het EU-lidmaatschap. Bovendien zijn er nog steeds grote verschillen merkbaar in de deelname aan de opleidingen, zowel tussen de lidstaten als tussen de diverse justitiële beroepen. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de uniforme en efficiënte toepassing van het EU-recht.

Deze mededeling bouwt voort op de lessen die sinds 2011 zijn getrokken en op nieuwe ontwikkelingen in die periode. Ze geeft de resultaten weer van de door de Commissie uitgevoerde evaluatie van de strategie voor 2011-2020 en van een brede openbare raadpleging die de Commissie in 2018 heeft gehouden⁶. De mededeling bevat een brede strategie om de opleiding van rechtsbeoefenaars op het gebied van het EU-recht verder te verbeteren door de beleidsinterventie uit te breiden tot nieuwe thema's, beroepen en geografische gebieden, de nieuwe uitdagingen aan te pakken en nieuwe doelstellingen voor 2021-2024 vast te stellen.

2. EEN FLEXIBEL ANTWOORD OP DE NIEUWE OPLEIDINGSBEHOEFTE OP HET GEBIED VAN HET EU-RECHT

Rechtsbeoefenaars moeten zich kunnen aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen, onder meer op het gebied van het EU-recht. Daarom is het belangrijk dat flexibel wordt ingespeeld op nieuwe behoeften aan opleiding over het recht van de EU.

Justitiële opleiding ter bevordering van een gemeenschappelijke rechtsstatelijke cultuur

Eerbiediging van de rechtsstaat is van cruciaal belang voor de doeltreffende toepassing van het EU-recht en voor het wederzijdse vertrouwen tussen de lidstaten en hun justitiële autoriteiten. Doeltreffende rechterlijke bescherming is inherent aan een rechtsstaat en vereist een nationaal rechtsstelsel dat onafhankelijk, degelijk en efficiënt werkt. **Rechtsbeoefenaars spelen een essentiële rol bij de handhaving van de rechtsstaat.** Zij moeten op de hoogte blijven van het EU-acquis in dit verband, inclusief de snel evoluerende jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU), zodat ze dit in hun werk kunnen toepassen. Goed opgeleide rechtsbeoefenaars en hun netwerken spelen een belangrijke rol bij het versterken van een rechtsstatelijke cultuur en het handhaven van de rechtsstaat zelf⁷. Het beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht staat daarbij centraal.

---

⁶ https://ec.europa.eu/info/consultations/training-justice-professionals-eu-law-evaluation_nl

⁷ Mededelingen van de Commissie “Versterking van de rechtsstaat binnen de Unie – Een blauwdruk voor actie” (COM(2019) 343 final) en “Verslag over de rechtsstaat 2020 – De situatie op het gebied van de rechtsstaat in de Europese Unie” (COM(2020) 580 final).

Handhaving van de grondrechten

Nationale rechters en andere rechtsbeoefenaars zijn essentieel voor de doeltreffende toepassing van het **Handvest van de grondrechten van de EU** en voor de concrete omzetting van de in het Handvest opgenomen rechten in het dagelijks leven van de mensen.

Zij moeten een speciale opleiding krijgen over de toepassing en het toepassingsgebied van het Handvest, onder meer wat de specifieke rechten inzake gegevensbescherming betreft⁸, maar ook over de verhouding tussen het Handvest en het nationale recht en de wisselwerking met het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Waar dat relevant is, moet de opleiding over het Handvest worden opgenomen in opleidingsmodules over verschillende gebieden van het EU-recht⁹.

Opschaling van de digitalisering van justitie

De justitiële opleiding moet rechtsbeoefenaars voorbereiden op het omgaan met **digitalisering** en het gebruik van **kunstmatige intelligentie**¹⁰. De ontwikkelingen op dit gebied hebben een steeds grotere invloed op elk aspect van ons leven. De COVID-19-pandemie heeft aangetoond dat de rechtsstelsels zich snel moeten aanpassen door middel van digitalisering. Rechtsbeoefenaars moeten zich bewust zijn van de impact van **digitale tools en technologieën** op zaken en moeten in staat zijn deze in hun werk, onder meer bij grensoverschrijdende procedures, te gebruiken¹¹. Zij moeten zorgen voor een adequate bescherming van de rechten van personen en van persoonsgegevens in de digitale ruimte, met name om de partijen de kans te geven dossiers in te zien en de rechtszittingen bij te wonen.

Gelijke tred houden met de ontwikkeling van het EU-recht

De Europese justitiële opleiding moet rechtsbeoefenaars in staat stellen **de rol van het EU-recht in hun werk te zien, de volle uitvoering ervan te verzekeren** en de **inachtneming van de uit het EU-recht voortvloeiende rechten en plichten** in de nationale gerechtelijke procedures te waarborgen. Daarnaast moeten zij op de hoogte blijven van de ontwikkeling van het EU-recht. Zowel nieuwe wetten als ontwikkelingen in de jurisprudentie van het HvJ-EU kunnen pas het beoogde effect sorteren als er opleiding over gegeven wordt, zodat de rechtsbeoefenaars over de nodige kennis en vaardigheden beschikken.

Dit geldt met name voor de belangrijkste EU-instrumenten op het gebied van **grensoverschrijdende justitiële samenwerking**. De oprichting van het **Europees Openbaar Ministerie** (EOM) heeft ook aanzienlijke gevolgen voor de opleiding van openbare aanklagers, rechters en advocaten. Met name moet de strategie de opleiding voor deze

---

⁸ Zie de algemene verordening gegevensbescherming, de richtlijn rechtshandhaving en recente jurisprudentie van het HvJ-EU, bv. het arrest van 8 april 2014, Digital Rights, gevoegde zaken C-293/12 en C-594/12, en het arrest van 21 december 2016, Tele2 Sverige, C-203/15.

⁹ Mededeling van de Commissie over de strategie ter versterking van de toepassing van het Handvest van de grondrechten in de EU (COM(2020) 711 final).

¹⁰ In overeenstemming met de mededeling van de Commissie over digitalisering van justitie in de EU (COM(2020) 710 final).

¹¹ Conclusies van de Raad over toegang tot justitie – de kansen van digitalisering benutten (2020/C 342 I/01).

beroepen versterken met betrekking tot de rechtsgrondslag van het EOM, de aanpassingen aan de nationale rechtsstelsels en justitiële structuren, de betrekkingen van het EOM met andere EU-organen en -agentschappen die actief zijn op het gebied van de bescherming van de financiële belangen van de EU, zoals Eurojust, Europol en OLAF, en de toepassing van de rechtsinstrumenten van de EU die door het EOM worden gebruikt bij grensoverschrijdende justitiële samenwerking.

Wat **veiligheid** betreft, blijft de nadruk op het gebied van opleiding liggen op de bestrijding van terrorisme en georganiseerde misdaad (waaronder mensenhandel, illegale handel in vuurwapens en drugshandel), het voorkomen en bestrijden van radicalisering die tot gewelddadig extremisme leidt en de bestrijding van witwassen.

Rechtsbeoefenaars die in contact staan met **slachtoffers**, moeten worden opgeleid in het ondersteunen van en communiceren met deze mensen, met name rekening houdend met de behoeften van de meest kwetsbare personen¹². Zij moeten kunnen vaststellen wanneer sprake is van **misbruik van procesrecht**, en gebruik kunnen maken van de beschikbare instrumenten om dit misbruik aan te pakken.

De **rechten van kinderen**¹³, de rechten van mensen met een **handicap**, de aanpassing van de rechtsstelsels aan deze groepen, de specifieke problemen van slachtoffers van gendergerelateerd geweld¹⁴, maar ook gelijkheid en **non-discriminatie** zijn onderwerpen die zowel een specifieke opleiding als behandeling in het kader van andere cursussen vergen.

Het waarborgen van de **rechten van de consument** door middel van permanente opleiding¹⁵ inzake materieel recht en procesrecht is een prioriteit¹⁶, gezien de wildgroei aan illegale praktijken die aan het licht zijn gekomen tijdens de COVID-19-pandemie¹⁷. De effectieve uitoefening van de **rechten die samenhangen met het EU-burgerschap** moet worden gewaarborgd, ook op het gebied van vrij verkeer.

Voorts zijn er opleidingen nodig voor de talrijke rechtsbeoefenaars die zich bezighouden met de uitvoering van de regels inzake de **eengemaakte markt**¹⁸, waaronder de regelgeving die met name relevant is voor ondernemingen, onder meer om investeringen binnen de EU te beschermen¹⁹, ten dele om het vertrouwen van investeerders te waarborgen. Voor wie dat nodig heeft, moeten er ook opleidingen beschikbaar zijn over het **vennootschapsrecht van de**

¹² Mededeling van de Commissie “EU-strategie inzake de rechten van slachtoffers (2020-2025)” (COM(2020) 258 final).

¹³ Komende EU-strategie inzake de rechten van het kind (goed te keuren in 2021).

¹⁴ Zie de gids van de Internationale Commissie van Juristen over de toegang van vrouwen tot de rechter voor gendergerelateerd geweld: <http://www.icj.org/wp-content/uploads/2016/03/Universal-Womens-access-to-justice-Publications-Practitioners-Guide-Series-2016-ENG.pdf>

¹⁵ Levenslange beroepsopleiding.

¹⁶ Zoals opleiding over de unieke samenwerkingsmechanismen op het gebied van handhaving, bijvoorbeeld in het kader van de verordening betreffende samenwerking met betrekking tot consumentenbescherming (Verordening (EU) 2017/2394).

¹⁷ Bijvoorbeeld malafide handelaren die gebruikmaken van oneerlijke handelspraktijken, of massale annuleringen van vluchten waarbij het recht op terugbetaling van consumenten niet wordt geëerbiedigd.

¹⁸ Mededeling van de Commissie “Langetermijnactieplan voor een betere uitvoering en handhaving van de regels inzake de eengemaakte markt” (COM(2020) 94 final).

¹⁹ Mededeling van de Commissie “Bescherming van investeringen binnen de EU” (COM (2018) 547 final).

EU, met name over digitale tools en processen, grensoverschrijdende omzettingen en fusies/splitsingen van ondernemingen, en over het EU-mededingingsrecht.

Voorts is voor de toepassing van de EU-**milieuwetgeving** gespecialiseerde kennis en meer opleiding nodig.

Rechtsbeoefenaars toerusten voor de nieuwe uitdagingen

Nieuwe vormen van terrorisme, gewelddadig extremisme en cybercriminaliteit, en de COVID-19-pandemie hebben niet alleen gevolgen gehad voor het leven van individuen en bedrijven, maar ook voor de nationale rechtsstelsels, die zich moeten aanpassen. Met name onder invloed van de pandemie hebben criminelen hun werkwijze veranderd en is het aantal strafbare feiten in verband met cybercriminaliteit, online criminele activiteiten en gezondheid fors toegenomen²⁰. Rechtsbeoefenaars moeten op deze veranderingen reageren²¹. Bovendien brengen nieuwe vormen van werk uitdagingen op het gebied van arbeidsrecht en sociaal recht met zich mee. Er moet op korte termijn een **nieuw opleidingsaanbod** worden samengesteld en beschikbaar gesteld, zoals onlangs is gebeurd voor cybercriminaliteit en asiel.

---

²⁰ Zoals cyberaanvallen in de zorgsector, handel in namaakgeneesmiddelen, fraude met beschermende uitrusting of COVID-19-tests en illegale verwijdering van sanitair afval.

²¹ <https://www.cepol.europa.eu/media/news/cepol-issues-fast-track-needs-analysis-impact-covid-19-law-enforcement-training>

Actiepunten voor de aanbieders van opleidingen:

- opleidingen over het EU-acquis inzake de **rechtsstaat** en de **grondrechten**, zoals vastgelegd in de EU-Verdragen en het Handvest van de grondrechten, systematisch beschikbaar stellen in het aanbod permanente opleiding voor rechters en andere rechtsbeoefenaars;
- **het EU-recht**, met inbegrip van het Handvest van de grondrechten, **integreren** in de nationale rechtsopleiding, en waar nodig specifieke opleidingen over het EU-recht organiseren;
- opleiding geven om de kennis en de vaardigheden op het gebied van **digitalisering** en **kunstmatige intelligentie** te verbeteren, en het efficiënte gebruik van gedigitaliseerde gerechtelijke procedures en registers te bevorderen;
- zorgen voor doeltreffende opleidingen op het gebied van **nieuwe ontwikkelingen op het gebied van wetgeving en jurisprudentie van de EU**, onder meer inzake instrumenten voor grensoverschrijdende justitiële samenwerking en het EOM;
- de opleiding toespitsen op de bescherming van de **rechten van personen in de digitale ruimte** (bv. gegevensbescherming, privacy, non-discriminatie, bescherming tegen gendergerelateerd onlinegeweld, overeenkomstenrecht, consumentenrechten) en de **rechten van specifieke groepen** (zoals kinderen, personen met een handicap en slachtoffers van gendergerelateerd geweld, racisme en discriminatie);
- de opleidingsbehoeften **monitoren** en de curricula **aanpassen** aan nieuwe uitdagingen.

Actiepunten voor de Commissie:

- **ondersteuning bieden voor opleidingen op het gebied van het EU-recht** voor rechtsbeoefenaars, overeenkomstig hun behoeften;
- de samenwerking met de **Raad van Europa** op het gebied van opleiding, onder meer inzake het Handvest van de grondrechten van de EU, voortzetten.

3. ANDERE NOODZAKELIJKE OPLEIDINGSONDERWERPEN VOOR RECHTSBEOEFENAARS DAN HET EU-RECHT

De Europese justitiële opleiding moet verder gaan dan juridisch onderwijs en moet de ontwikkeling van beroeps**vaardigheden** ondersteunen. Aangezien het recht en de rechtsbeginselen zich niet in een vacuüm bevinden, moeten rechtsbeoefenaars multidisciplinaire competenties verwerven.

De opleiding in **rechterlijke vaardigheden**²² – een nationale bevoegdheid – is van cruciaal belang voor de efficiënte werking van justitie, de vertrouwensband tussen het rechtsstelsel en het publiek en het vertrouwen tussen rechtsbeoefenaars in het kader van grensoverschrijdende samenwerking.

---

²² D.w.z. het geheel van vaardigheden en attitudes waarover een rechter moet beschikken.

Belangrijke thema's in de opleiding voor **rechters** zijn onder meer rechterlijk handelen, weerbaarheid, onbewuste vooroordelen, dossier- en rechtbankbeheer en leiderschap.

Om de vereiste knowhow, attitudes en deskundigheid te verwerven, hebben **alle rechtsbeoefenaars** opleiding nodig in **niet-juridische kennis en vaardigheden**, bijvoorbeeld op het gebied van gedragswetenschappen, psychologie, antropologie, economie en cognitieve linguïstiek.

Kennis van het juridisch taalgebruik in andere talen is van essentieel belang voor een vlot verloop van het contact tussen rechtsbeoefenaars en bijgevolg voor het wederzijdse vertrouwen in grensoverschrijdende gerechtelijke procedures. Talenkennis helpt rechtsbeoefenaars om buitenlandse rechtsstelsels en juridische concepten te begrijpen en is bevorderlijk voor de deelname aan grensoverschrijdende opleidingsactiviteiten.

De Commissie ondersteunt geavanceerde en technische opleidingen inzake het juridisch taalgebruik in andere talen als aanvulling op het nationale aanbod en moedigt de – doeltreffend gebleken – combinatie van taal- en juridische aspecten in dergelijke opleidingen aan.

Actiepunten voor de aanbieders van opleidingen:

- **rechterlijke vaardigheden en niet-juridische kennis en vaardigheden** integreren in nationale programma's voor permanente opleiding;
- cursussen over **juridisch taalgebruik in andere talen** aanbieden, met name voor rechtsbeoefenaars die grensoverschrijdende zaken behandelen.

Actiepunt voor de Commissie:

- financiële steun verlenen voor **grensoverschrijdende opleidingen over niet-juridische kwesties**, wanneer deze verband houden met de juridische opleiding.

4. MEER, BREDERE EN GERICHTERE OPLEIDING VOOR RECHTSBEOEFENAARS

Een van de kerndoelstellingen van de mededeling van 2011 bestond erin meer rechtsbeoefenaars een opleiding te laten volgen en zo het vereiste elan te creëren. Dit was op zichzelf al een aanjager van verandering. Uit de evaluatie van de opleidingsstrategie kwamen echter enkele problemen naar voren, zoals de verschillen in resultaten tussen beroepen en landen. Daarom moeten er **nieuwe en ambitieuze (zij het gedifferentieerde) doelstellingen** worden vastgesteld die beter zijn **afgestemd** op de opleidingsbehoeften van de betrokken beroepen en de mate waarin zij deelnemen aan opleidingen over het EU-recht.

Deelname aan permanente opleiding over het EU-recht in de EU (%)

Beroep	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rechters en openbare aanklagers	24,62 %	23,04 %	24,00 %	29,11 %	28,10 %	38,03 %	48,22 %	54,66 %	55,70 %

Rechtbank- en parket-medewerkers	1,75 %	0,90 %	1,52 %	1,32 %	2,06 %	2,39 %	3,23 %	4,14 %	6,40 %
Advocaten	1,79 %	1,73 %	5,04 %	5,28 %	3,54 %	4,11 %	4,88 %	4,82 %	3,36 %
Notarissen	11,36 %	5,75 %	10,37 %	15,31 %	18,07 %	13,89 %	27,03 %	22,35 %	26,03 %
Gerechtsdeurwaarders	3,57 %	4,02 %	3,12 %	8,29 %	5,67 %	7,57 %	9,55 %	12,77 %	16,19 %

Bron: Europese Commissie (EU-28, met uitzondering van 2019: EU-27, bij gebrek aan gegevens van het VK; gegevens uit de jaarverslagen over de Europese justitiële opleiding²³).

Doorgaans zouden **meer rechtsbeoefenaars** een opleiding over het EU-recht moeten volgen en zouden de aanbieders van opleidingen hun **aanbod op dit vlak moeten verbeteren** – ongeacht of het nationaal of grensoverschrijdend of al dan niet door de EU (mede-)gefinancierd is. Dit geldt voor alle rechtsbeoefenaars die het EU-recht toepassen: in de eerste plaats rechters, openbare aanklagers en rechtbankmedewerkers, maar ook advocaten, notarissen, gerechtsdeurwaarders, bemiddelaars, gerechtstolken/-vertalers, gerechtsdeskundigen en in bepaalde situaties gevangenis personeel en reclasseringsambtenaren.

Op maat gesneden doelstellingen

Rechters en openbare aanklagers spelen de belangrijkste rol als het erop aankomt de correcte toepassing van het EU-recht op nationaal niveau te waarborgen²⁴. Zij moeten de **belangrijkste doelgroep** blijven van opleidingen op het gebied van het EU-recht. Rechters passen het EU-recht ambtshalve toe, voeren de beginselen van voorrang en rechtstreekse werking uit en leggen prejudiciële vragen voor aan het HvJ-EU. Openbare aanklagers moeten vertrouwd zijn met en uitvoering geven aan de relevante delen van het EU-acquis op het gebied van justitie, met inbegrip van procedurele rechten voor verdachten en beklaagden in strafprocedures, de bescherming van de financiële belangen van de EU en de nieuwe werkingsregels na de oprichting van het EOM.

De **rechtbank- en parketmedewerkers** zijn van essentieel belang voor de goede werking van de rechtsstelsels. Hun taken behelzen onder meer het opstellen en uitvoeren van rechterlijke beslissingen, de grensoverschrijdende betekening en kennisgeving van stukken, Europese betalingsbevelen en Europese arrestatiebevelen, en andere grensoverschrijdende procedures. Hiervoor is op de diverse specifieke behoeften toegespitste opleiding over het EU-recht vereist. De Commissie stimuleert het opzetten van netwerken van alle aanbieders van opleidingen voor rechtbankmedewerkers op nationaal en EU-niveau om beste praktijken uit te wisselen en het nationale opleidingsaanbod te versterken.

²³ Zie voetnoot 5 en het verslag 2020; https://ec.europa.eu/info/law/cross-border-cases/training-legal-practitioners-and-training-practices_nl.

²⁴ Dit geldt voor alle jurisdicties, met inbegrip van de bestuurlijke.

Advocaten spelen een cruciale rol bij de praktische uitvoering van het EU-recht in tal van gerechtelijke procedures, zowel nationale als grensoverschrijdende, op het gebied van civiel, familie-, administratief of strafrecht. Het is ook aan hen om kwesties in verband met het EU-recht in specifieke juridische situaties aan de orde te stellen. Ze moeten op de hoogte zijn van de recente ontwikkelingen in het kader van het EU-acquis. Daarom is het van essentieel belang dat de nadruk wordt gelegd op de opleiding van advocaten die in een particuliere praktijk werken en op de aanbieders van dergelijke opleidingen.

Notarissen helpen het effect van het EU-recht veilig te stellen op gebieden die relevant zijn voor individuen en bedrijven, zoals erfopvolging, bemiddeling, insolventie en de bestrijding van witwaspraktijken. Dit moet beter tot uiting komen in de inhoud van de opleiding, en het gebruik van interactieve methoden, onder meer voor e-learning, moet daarbij worden aangemoedigd.

Gerechtsdeurwaarders spelen een rol bij de grensoverschrijdende tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, bijvoorbeeld inzake Europese geringe vorderingen en grensoverschrijdende terugvordering van activa. Hoewel hun beroepsstatus en achtergrond verschillen, worden zij in ongeveer een derde van de lidstaten als rechtbankmedewerkers beschouwd. Zij hebben meer opleiding nodig over het EU-recht dat voor hen relevant is, zodat zij dit correct kunnen toepassen.

Verbetering van de opleiding op het gebied van het EU-recht voor andere beroepen

Op het raakvlak tussen deze strategie en het Europees opleidingsprogramma voor rechtshandhaving (LETS)²⁵ is het nuttig gebleken om gemeenschappelijk opleidingsmateriaal en gezamenlijke opleidingssessies voor openbare aanklagers, rechters en onderzoekers te ontwikkelen en te bevorderen. In dit verband is de vruchtbare samenwerking tussen het EJTN en het Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol) welkom en kan deze verder worden ontwikkeld.

Gevangenispersoneel en reclasseringsambtenaren zijn een nieuwe doelgroep. Hun opleiding is van cruciaal belang voor de bescherming van de grondrechten tijdens detentie (met name in het kader van Europese aanhoudingsbevelen²⁶) en voor het consolideren van hun sleutelrol bij de preventie van radicalisering in gevangenen en het welslagen van rehabilitatieprogramma's. Zij moeten ook op de hoogte zijn van het EU-beleid, met name inzake de overbrenging van gevangenen, proeftijd, alternatieve straffen, toezicht, drugsgerelateerde wetgeving en andere kwesties in verband met gevangenen²⁷.

Ook voor **beoefenaars van andere juridische beroepen** die een bijdrage aan gerechtelijke procedures leveren, zoals bemiddelaars²⁸, gerechtsdeskundigen²⁹, insolventiefunctionarissen³⁰

---

²⁵ Zie mededeling van de Commissie COM(2013) 172.

²⁶ Zie het arrest van 5 april 2016, PPU Aranyosi en Căldăraru, C-404/15 en C-659/15, arrest van 25 juli 2018, PPU ML, C-220/18 en arrest van 15 oktober 2019, Dorobantu, C-128/18.

²⁷ EU-agenda en -actieplan inzake drugs voor 2021-2025 (COM (2020) 606).

²⁸ Richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken (PB L 136 van 24.5.2008, blz. 3).

en gerechtstolken en -vertalers³¹ zijn kennis van en competenties in de toepassing van het EU-recht meer dan ooit een vereiste en zouden relevante opleidingen op het gebied van het EU-recht van pas komen.

Actiepunten voor alle belanghebbenden:

tegen 2024 moet jaarlijks permanente opleiding op het gebied van het EU-recht worden gevolgd door:

- 65 % van de rechters en openbare aanklagers;
- 15 % van de rechtbank- en parketmedewerkers die competenties op het gebied van het EU-recht moeten hebben;
- 15 % van de advocaten³²;
- 30 % van de notarissen;
- 20 % van de gerechtsdeurwaarders.

Actiepunten voor netwerken:

- **EJTN** – een netwerk van alle aanbieders van opleidingen voor rechtbankmedewerkers opzetten om expertise en beste praktijken uit te wisselen³³;
- **Europees netwerk van opleidingscentra voor gevangenispersoneel (EPTA)** – uitbreiden tot alle lidstaten³⁴, opleidingsbehoeften op het gebied van het EU-recht inventariseren en een passende reactie daarop formuleren;
- **Europese Reclasseringsorganisatie (CEP)** – werkzaamheden op het gebied van opleiding voortzetten.

5. BEVORDEREN VAN HOOGWAARDIGE, DOELTREFFENDE OPLEIDINGSACTIVITEITEN

Het aanbieden van justitiële opleiding is geen doel op zich. Het is ook van vitaal belang dat de **kwaliteit** van de opleiding hoog genoeg is om de doelstellingen ervan te verwezenlijken. Een

²⁹ Conclusies van de Raad over de verdere stappen op weg naar een Europese Ruimte voor forensische wetenschap en bijbehorend actieplan (10128/16).

³⁰ Verordening (EU) 2015/848 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 betreffende insolventieprocedures (PB L 141 van 5.6.2015, blz. 19) en Richtlijn (EU) 2019/1023 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende preventieve herstructureringsstelsels, betreffende kwijtschelding van schuld en beroepsverboden, en betreffende maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van procedures inzake herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 (Richtlijn betreffende herstructurering en insolventie) (PB L 172 van 26.6.2019, blz. 18).

³¹ Richtlijn 2010/64/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010 betreffende het recht op tolk- en vertaaldiensten in strafprocedures (PB L 280 van 26.10.2010, blz. 1).

³² Bij het monitoren van de opleiding van advocaten zal rekening worden gehouden met problemen bij het verzamelen van gegevens.

³³ De Commissie is ingenomen met het besluit van het EJTN om zijn doelgroep uit te breiden tot rechtbank- en parketmedewerkers.

³⁴ EU-landen die momenteel lid zijn: België, Bulgarije, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Ierland, Italië, Kroatië, Luxemburg, Letland, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Spanje, Tsjechië en Zweden.

goede methode is essentieel, van ontwerp tot uitvoering en evaluatie. De aanbieders van opleidingen moeten voortdurend nagaan welke de **opleidingsbehoeften** van zowel de nationale als de Europese belanghebbenden zijn, willen ze daar flexibel op kunnen inspelen.

Rechtsbeoefenaars moeten met **verschillende vormen van leren** worden geconfronteerd: reflecterend, conceptueel, experimenteel en concreet. Hun opleiding moet een combinatie zijn van **contactonderwijs, e-learning** en **opleiding op de werkplek**. Contactonderwijs (onder meer grensoverschrijdend) biedt de mogelijkheid vrije discussies te houden in een sfeer van vertrouwen en respect en is daarom essentieel om vaardigheden en attitudes te ontwikkelen en wederzijds vertrouwen op te bouwen. Het contactonderwijs moet worden hervat zodra de gezondheidssituatie dat toelaat. Opleiding op EU-niveau moet ook helpen bij het uitproberen van nieuwe benaderingen, zoals **hybride** vormen van leren (combinatie van contact- en onlineonderwijs) en **interprofessioneel** contactonderwijs over specifieke onderwerpen.

Er moeten **gevarieerde, toegankelijke** opleidingsinstrumenten en -formats worden gebruikt, afhankelijk van de beschikbaarheid en diversiteit van de deelnemers. Bij de opleiding moet beter gebruik worden gemaakt van **nieuwe technologieën**³⁵ om een breder publiek te bereiken en de kwaliteit van de opleiding te ondersteunen. Door de COVID-19-pandemie en de verschuiving van contact- naar onlineonderwijs is dit nog noodzakelijker geworden.

Hoogwaardige **e-learning** en toegang tot **e-middelen** op het gebied van het EU-recht moeten voor alle beroepsbeoefenaars een feit worden. Voor een optimaal gebruik van e-justice moet het contactonderwijs worden aangevuld en uitgebreid met actueel materiaal en op zichzelf staande leermiddelen.

Activiteiten op nationaal niveau hebben nu eenmaal niet dezelfde impact als **grensoverschrijdende activiteiten**. Algemene en gespecialiseerde grensoverschrijdende uitwisselingen van rechters, openbare aanklagers en rechtbankvoorzitters blijven een prioriteit. Ze versterken de gemeenschappelijke Europese rechtscultuur, bouwen vertrouwen op en bevorderen de uniforme toepassing van het EU-recht. Uitwisselingen moeten een concrete meerwaarde voor de deelnemers hebben die uitstraalt op de professionele omgeving.

Voor alle opleidingen moet worden aangetoond dat de doelstellingen ervan zijn bereikt. Bij de **evaluatie** moet een beoordeling worden verricht van de verwerving van kennis en vaardigheden, attitudeverandering, de gevolgen voor de beroepsprestaties en de tevredenheid van de deelnemers³⁶.

<i>Actiepunten voor de aanbieders van opleidingen:</i>
---

³⁵ Zoals virtueel contactonderwijs interactieve virtuele leslokalen), virtuele realiteit (virtuele onderwijsomgeving toegankelijk via digitale apparatuur), toegevoegde realiteit (een reële omgeving waaraan per computer gegenereerde perceptuele informatie is toegevoegd), gemengde realiteit (aan de werkelijkheid toegevoegde virtuele elementen).

³⁶ Zie de EJTN-richtsnoeren voor de evaluatie van praktijken op het gebied van justitiële opleiding <https://bit.ly/2UDmqtX>

- Zie de **aanbevelingen** in het advies voor aanbieders van opleidingen³⁷ en het EJTN-handboek inzake methodiek voor justitiële opleiding in Europa³⁸
- elk jaar voor ten minste 5 % van alle rechters en openbare aanklagers **grensoverschrijdende opleidingsactiviteiten** organiseren; nieuwe deelnemers aantrekken;
- interactieve, praktische en voor alle deelnemers toegankelijke **e-learning** aanbieden die precies is afgestemd op de doelstellingen van de opleiding;
- de mogelijkheden van **moderne technieken**, zoals virtueel contactonderwijs en uitgebreide realiteit, beter benutten;
- binnen **e-learning** gebruik maken van actuele en zeer specifieke **snelcursussen** om tegemoet te komen aan de onmiddellijke behoeften van rechtsberoepsbeoefenaars in het kader van een concreet geval;
- ervoor zorgen dat **opleiders worden opgeleid** om de mogelijkheden van e-learningmethoden optimaal te benutten;
- elke opleidingsactiviteit **evalueren** op basis van de tevredenheid, de verworven competenties en, waar relevant, de impact op de prestaties van de deelnemers.

Actiepunten voor de Commissie:

- waar relevant, gebruikmaken van een **gemeenschappelijk evaluatieformulier** bij door de EU ondersteunde activiteiten;
- een **“Europees opleidingsplatform”** integreren in het Europese e-justitieportaal³⁹ als centraal informatiepunt op het gebied van opleidingsactiviteiten voor rechtsbeoefenaars en als uniek toegangspunt voor zelfstudiemateriaal inzake het EU-recht.

6. VERBETERING VAN DE JUSTITIËLE OPLEIDING VOOR JONGE BEROEPSBEOEFENAARS

Nieuwe rechtsbeoefenaars moeten tijdens hun initiële opleiding **basiskennis over het rechtsstelsel en de rechtscultuur van de EU** verwerven⁴⁰. Dit moet hun inzicht bieden in de rol van het EU-recht in de nationale rechtsstelsels, het acquis op het gebied van de rechtsstaat en hun rol als Europese rechtsbeoefenaars. In de basisopleiding (waar deze bestaat) moet daarom voldoende tijd worden besteed aan hoogwaardig onderwijs in het EU-recht, grondrechten, de rechtsstaat, rechterlijke vaardigheden en talenkennis. Opleiding over de systemische elementen van het EU-recht⁴¹ moet standaard zijn.

Actiepunten voor de aanbieders van opleidingen:

³⁷ <https://e-justice.europa.eu/fileDownload.do?id=9f252d82-8ef4-4f6e-b562-372f9fa50096>

³⁸ <http://www.ejtn.eu/Methodologies--Resources/Training-Methods>

³⁹ https://e-justice.europa.eu/content_european_training_platform-37158-nl.do

⁴⁰ Opleiding voor toekomstige of pas aangestelde beroepsbeoefenaars.

⁴¹ Algemene beginselen van het recht en rechtsmiddelen van de EU, de rol van het HvJ-EU, de werking van de justitiële samenwerking, waar relevante informatie en formulieren kunnen worden gevonden, enz.

- ervoor zorgen dat elk **basisopleidingscurriculum** modules over het EU-recht bevat, geïntegreerd in de nationale rechtsopleiding of op zichzelf staand, waar relevant;
- het **EU-acquis inzake de rechtsstaat en inzake het Handvest van de grondrechten van de EU, alsook rechterlijke vaardigheden** standaard integreren in het basisopleidingsaanbod voor nieuwe beroepsbeoefenaars;
- ervoor zorgen dat alle toekomstige en pas benoemde rechters en openbare aanklagers deelnemen aan een **grensoverschrijdende uitwisseling** in het kader van hun basisopleiding;
- de **Aiakos-uitwisselingen van het EJTN voor toekomstige en pas benoemde rechters en openbare aanklagers**⁴² standaard integreren in het basisopleidingsaanbod. De nationale instanties voor justitiële opleiding moeten deze helpen organiseren;
- **cursussen inzake het juridisch taalgebruik in andere talen** standaard integreren in het basisopleidingsaanbod.

7. VERSTERKING VAN DE GEDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID

De verantwoordelijkheid voor justitiële opleiding is verdeeld over de lidstaten, de aanbieders van opleidingen, de nationale en Europese verenigingen van justitiële beroepen en de EU. **Van alle betrokkenen wordt een grotere inzet vereist.**

De primaire verantwoordelijkheid berust bij de nationale belanghebbenden.

Nationale aanbieders van opleidingen, ministeries van justitie, raden voor justitie en het openbaar ministerie, en voor gereguleerde beroepen bevoegde instanties spelen allemaal een belangrijke rol in het afstemmen van het opleidingsaanbod op de **behoeften van de beroepsbeoefenaars**. Er moeten voldoende begrotings- en personele **middelen** beschikbaar worden gesteld om de opleidingen te organiseren en de rechtsbeoefenaars de tijd te geven om ze te volgen. Het vaststellen van verplichte quota voor opleiding kan ervoor zorgen dat opleiding als onderdeel van de reguliere werkregeling wordt beschouwd. **Informatie** over opleidingen op nationaal en EU-niveau moet proactief worden verspreid en de deelname moet worden ondersteund.

Leidinggevende en hooggeplaatste rechtsbeoefenaars moeten worden betrokken bij de totstandbrenging van een echte opleidingscultuur. Er is een mentaliteitsverandering nodig om van justitie en de justitiële beroepsorganisaties **lerende organisaties** te maken, waar opleiding als een investering wordt beschouwd en niet als een afleiding van het dagelijkse werk.

⁴² Het Aiakos-programma brengt toekomstige en pas benoemde rechters uit verschillende lidstaten samen in een instelling voor justitiële opleiding of in rechtbanken/parketten om het wederzijds inzicht in de verschillende Europese rechtsculturen en -stelsels te bevorderen en deze rechtsbeoefenaars bewuster te maken van de Europese dimensie van hun (toekomstige) werk.

Netwerken van deskundigen op het gebied van het EU-recht

Rechtsbeoefenaars hoeven niet alle details van het EU-recht te beheersen, maar moeten er wel aan voldoen wanneer dat nodig is. Zij moeten een beroep kunnen doen op een **vakgenoot** die in volledige rechterlijke onafhankelijkheid **expertise en bijstand op het gebied van het EU-recht** kan verlenen en deel uitmaakt van een netwerk dat daartoe op nationaal niveau is opgezet. Dit is de erkende meerwaarde van de nationale netwerken van EU-rechtbankcoördinatoren.

De unieke rol van het Europees netwerk voor justitiële opleiding (EJTN)

Het EJTN is het best in staat om, via zijn leden, nationale opleidingsactiviteiten op het gebied van het EU-recht te coördineren en om grensoverschrijdende opleidingen voor rechters en aanklagers, onder meer in de vorm van uitwisselingen, te ontwikkelen⁴³. De door het EJTN opgestelde negen “beginselen inzake gerechtelijke opleiding”⁴⁴ zijn een wereldwijde referentie aan het worden. Het EJTN heeft stabiele en adequate financiering nodig.

Actoren op EU-niveau zijn essentiële multiplicatoren

De **Academie voor Europees recht (ERA)** en het **Europees Instituut voor Bestuurskunde (EIPA-Luxemburg)** helpen de kennis over het EU-recht te consolideren. Zij moeten hun opleidingsaanbod verder uitbouwen, de kwaliteit van hun activiteiten waarborgen en de overdraagbaarheid van hun producten bevorderen.

Netwerken van rechtsbeoefenaars, zoals de **Raad van de balies van de Europese Unie (CCBE)**, de **Raad van de notariaten van de Europese Unie (CNUE)** en de **Europese Kamer van gerechtsdeurwaarders (UEHJ)**, spelen ook een belangrijke rol bij het verbeteren van de opleiding op het gebied van het EU-recht. Door ervoor te zorgen dat hun leden het materiaal gebruiken en hergebruiken en door de nationale uitrol van opleidingsactiviteiten te bevorderen, leveren zij een essentiële bijdrage aan de volledige uitvoering van deze strategie. De uitwisseling van ervaringen biedt aanbieders van opleidingen uit verschillende lidstaten de kans na te denken over leemtes in hun opleidingsaanbod, te innoveren en voort te bouwen op beproefde goede praktijken.

Europese netwerken van rechtsbeoefenaars die zich op specifieke gebieden van het EU-recht richten, spelen ook een belangrijke rol als multiplicatoren.

Steun van de Commissie

De Commissie zal via het programma Justitie en andere relevante financieringsregelingen⁴⁵ steun verlenen aan **hoogwaardige opleidingsprojecten met een Europese dimensie**. Ze zal

---

⁴³ Conclusies van de Raad over opleiding van rechtsbeoefenaars: een essentieel instrument voor het consolideren van het Unie-acquis (2014/C 443/04).

⁴⁴ http://www.ejtn.eu/PageFiles/15756/Judicial%20Training%20Principles_nl.pdf

⁴⁵ Het gaat onder meer om voorstellen van de Commissie voor verordeningen van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Europees Sociaal Fonds+ (ESF+) (COM(2018) 382), "Erasmus": het programma van de Unie voor onderwijs, opleiding, jeugd en sport (COM(2018) 367), het programma rechten en waarden

opleidingen voor multiplicatoren, waaronder opleiders, ondersteunen en grensoverschrijdende consortia van aanbieders van opleidingen bevorderen. Ze zal de werkzaamheden van de netwerken verder stimuleren, hen tot samenwerking via conferenties aanzetten en het gebruik van moderne technologieën en het Europese e-justitieportaal stimuleren.

De Commissie zal steun verlenen voor **projecten die gericht zijn op prioritaire gebieden van de EU**, nieuwe ideeën testen en inspelen op specifieke ad-hocbehoefte. Ze zal bijzondere aandacht besteden aan de beoordeling van de opleidingsbehoefte en de duurzaamheid van de resultaten. Ze zal aanbieders van opleidingen die medefinanciering van de EU ontvangen, verplichten tot extra inspanningen om de duurzaamheid van de opleidingen en andere producten te waarborgen. Ze zal alle middelen in het kader van het Financieel Reglement aanwenden om de toegang tot EU-financiering te vereenvoudigen, onder meer wat de procedure voor de indiening van aanvragen en het beheer van de subsidies betreft⁴⁶.

Rechtsbeoefenaars buiten de EU bereiken

De Europese justitiële opleiding richt zich vooral op rechtsbeoefenaars in de EU. In de loop der jaren is de samenwerking echter uitgebreid tot de **kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten** van de EU en tot andere landen die aangegeven hebben de rechtscultuur van de EU beter te willen leren kennen⁴⁷ teneinde de werking van hun rechtsstelsels te verbeteren. De kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten van de EU moeten zich ter voorbereiding van hun toetreding toespitsen op het bevorderen van de democratie, de rechtsstaat en de eerbiediging van de grondrechten⁴⁸ en hebben daarom vooral behoefte aan opleiding over het acquis inzake de rechtsstaat⁴⁹.

De Commissie moedigt met name rechtsbeoefenaars uit de **Westelijke Balkan** aan om deel te nemen aan grensoverschrijdende justitiële opleidingen. De EU-steun in de regio is gericht op het waarborgen van samenhang en duurzaamheid en het aanpakken van uitdagingen op basis van een degelijke beoordeling van de opleidingsbehoefte en een probleemgerichte (in plaats van door de donor gestuurde) aanpak. Wat de aanbieders van justitiële opleidingen in de Westelijke Balkan betreft, moet de structurele samenwerking verder worden versterkt, zowel op regionaal niveau als met de EU. Hierbij moet, waar dat relevant is, de rol van het EJTN als expertisecentrum en steunverlener voor capaciteitsopbouw en methodologische verbeteringen worden geconsolideerd.

(2021-2027) (COM(2018) 383), een programma voor het milieu en klimaatactie (LIFE) (COM(2018) 385), het fraudebestrijdingsprogramma van de EU (COM(2018) 386) en het instrument voor pretoetredingssteun (IPA III) (COM(2018) 465).

⁴⁶ Zie voetnoot 4.

⁴⁷ Gezamenlijke mededelingen “Herziening van het Europees nabuurschapsbeleid” (JOIN(2015) 50 final) en “Het beleid inzake het Oostelijk Partnerschap na 2020: de weerbaarheid versterken – een Oostelijk Partnerschap dat iedereen ten goede komt” (JOIN(2020) 7 final).

⁴⁸ Conclusies van de Raad over de uitbreiding en het stabilisatie- en associatieproces (7002/20).

⁴⁹ Mededeling van de Commissie “Bevordering van het toetredingsproces – Een geloofwaardig EU-perspectief voor de Westelijke Balkan” (COM(2020) 57 final).

Om bij te dragen aan de versterking van de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat kan worden ingezet op verdere synergieën met door de EU gefinancierde justitiële opleidingsinitiatieven in **andere niet-EU-landen**, met name in Afrika en Latijns-Amerika⁵⁰.

Duurzaamheid

Het zal sterk worden aanbevolen **opleidingsmodules, -pakketten en -publicaties**, zoals handboeken en richtsnoeren, die met steun van EU-middelen zijn opgesteld⁵¹ en door aanbieders van opleidingen op nationaal en EU-niveau worden gedeeld, te verspreiden, implementeren, hergebruiken, bij te werken en aan de nationale context aan te passen. Dit geldt ook voor de opleiding die gericht is op multiplicatoren, zoals opleiders.

Toezicht

De Commissie zal **verslag** blijven uitbrengen over de vorderingen met de opleiding op het gebied van het EU-recht voor rechtsbeoefenaars. Ze zal met de belanghebbende partijen nagaan hoe de gegevensverzameling en -analyse kunnen worden verbeterd.

---

⁵⁰ Gezamenlijke mededelingen “Naar een brede strategie met Afrika” (JOIN(2020) 4 final) en “Europese Unie, Latijns-Amerika en het Caribisch Gebied: de handen in elkaar slaan voor een gemeenschappelijke toekomst” (JOIN(2019) 6 final).

⁵¹ O.a.: *Training guide on the rule of law for judges and prosecutors* (http://www.ejtn.eu/PageFiles/16144/2019-056-Training%20guide-v5_FINAL.pdf); *Rule of law in Europe – perspectives from practitioners and academics* (http://www.ejtn.eu/PageFiles/16144/2019-056-RoL%20Manual-170x240-WEB_FINAL.pdf), *EU environmental law training package* (https://ec.europa.eu/environment/legal/law/training_package.htm).

Aanbevelingen:

- **Alle lidstaten** – een **nationaal netwerk van coördinatoren voor EU-recht** opzetten voor rechters en openbare aanklagers; grensoverschrijdende samenwerking tussen deze netwerken bevorderen;
- **Andere justitiële beroepen** – vergelijkbare functies creëren om intercollegiaal leren op de werkplek te ondersteunen.

Actiepunten voor belanghebbenden:

- **EJTN** — voorzien in **hoogwaardige opleiding**, met inbegrip van e-learning, voor rechters en openbare aanklagers, tegemoetkomen aan de behoeften van rechtbankmedewerkers, en het multiplicatoreffect van de voor het EU-niveau bestemde opleidingsproducten vergroten door het opleidingsaanbod van de EJTN-leden op het gebied van het EU-recht te stimuleren;
- **netwerken, aanbieders van opleidingen en organisaties voor rechtsbeoefenaars op EU-niveau – grensoverschrijdende opleidingsactiviteiten**, waaronder interactieve onlineactiviteiten, verder bevorderen, coördineren en/of organiseren, en tegelijkertijd zorgen voor een multiplicatoreffect.

Actiepunten voor de Commissie:

- **samenwerking tussen belanghebbenden** ondersteunen om de doelstellingen van deze strategie te helpen verwezenlijken;
- financiële EU-steun verlenen aan **hoogwaardige projecten** die op **duurzame** wijze in concrete opleidingsbehoeften voorzien, en financiële EU-steun verlenen aan het EJTN via het programma Justitie;
- in samenwerking met belanghebbenden een verbeterd systeem voor **toezicht** opzetten.

8. CONCLUSIE

Deze Europese strategie voor justitiële opleiding 2021-2024 vormt het kader voor een ambitieuze reeks kernacties die de correcte en doeltreffende toepassing van het EU-recht moeten bevorderen. De strategie heeft tot doel een gemeenschappelijke Europese rechtscultuur te consolideren die gebaseerd is op de rechtsstaat, de grondrechten en wederzijds vertrouwen.

Met het oog op het welslagen van de strategie richt de Commissie een oproep tot alle belanghebbenden – ministeries van justitie, raden voor justitie en het openbaar ministerie, raden voor zelfgereguleerde beroepen, Europese verenigingen van rechtsbeoefenaars, aanbieders van opleidingen op nationaal en EU-niveau, EU-instellingen en -organen – om zich in te zetten voor de verwezenlijking van de kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen die in de strategie zijn opgenomen.

De Commissie zal regelmatig toezicht houden op de uitvoering van de strategie en samenwerken met de andere EU-instellingen om de politieke steun te krijgen die vereist is om de doelstellingen te bereiken.